

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

ĐINH ĐỨC MINH

**ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ THỰC HIỆN QUY HOẠCH NUÔI
TRỒNG THỦY SẢN MẶN, LỢI CỦA HUYỆN VÂN ĐỒN,
TỈNH QUẢNG NINH GIAI ĐOẠN 2003 – 2010**

Chuyên ngành : Quản lý đất đai

Mã số : 60 85 01 03

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học : PGS.TS. Nguyễn Thế Hùng

Thái Nguyên, năm 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu thực sự của cá nhân tôi, trên cơ sở nghiên cứu, tổng hợp số liệu từ các tài liệu, báo cáo của các ngành và số liệu điều tra ở địa phương có liên quan đến nội dung nghiên cứu.

Tôi xin cam đoan kết quả nghiên cứu này chưa được sử dụng để bảo vệ cho bất kỳ một học vị nào, các tài liệu tham khảo đều được trích dẫn cụ thể và chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 02 tháng 11 năm 2012

Tác giả

Đình Đức Minh

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến các thầy cô giáo của trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên trong suốt quá trình học tập cũng như trong quá trình nghiên cứu đề tài. Đặc biệt tôi đã nhận được sự hướng dẫn tận tình của các thầy: **PGS.TS. Nguyễn Thế Hùng, ThS. Nguyễn Văn Hiếu** - Khoa Tài nguyên & Môi trường – Trường ĐH Nông lâm Thái Nguyên.

Qua đây tôi cũng xin bày tỏ lòng biết ơn tới các cán bộ Ban quản lý KKT Vân Đồn, UBND huyện Vân Đồn đã tạo điều kiện tận tình giúp tôi trong suốt thời gian nghiên cứu tại địa phương. Bên cạnh đó tôi xin gửi lời cảm ơn đến UBND xã Đông Xá nơi tôi công tác, các học viên lớp cao học QLDD Khóa 18, bạn bè và gia đình đã quan tâm động viên tôi trong thời gian tôi thực hiện luận văn này.

Do thời gian có hạn, năng lực nghiên cứu còn hạn chế nên luận văn không thể tránh khỏi những thiếu sót. Tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của quý thầy, cô và các bạn đồng nghiệp để luận văn của tôi được hoàn thiện hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 02 tháng 11 năm 2012

Tác giả

Đình Đức Minh

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	i
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Yêu cầu của đề tài	2
4. Ý nghĩa của đề tài	2
4.1. Ý nghĩa khoa học	2
4.2. Ý nghĩa thực tiễn.....	2
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	3
1.1. Khái niệm, vị trí, vai trò, đặc điểm của nuôi trồng thủy sản	3
1.1.1. Khái niệm nuôi trồng thủy sản	3
1.1.2. Vị trí và vai trò của ngành thủy sản trong nền kinh tế quốc dân.....	3
1.1.3. Đặc điểm của ngành thủy sản.....	4
1.1.4. Vai trò, đặc điểm của hoạt động nuôi trồng thủy sản.....	6
1.2. Cơ sở pháp lý của quy hoạch và nuôi trồng thủy sản	9
1.2.1. Các văn bản liên quan đến chính sách phát triển nuôi trồng thủy sản ở Trung ương	9
1.2.2. Các văn bản liên quan đến chính sách phát triển nuôi trồng thủy sản của tỉnh Quảng Ninh.....	10
1.3. Nuôi trồng thủy sản một số nước trên thế giới	11
1.3.1. Một số thành tựu của nuôi trồng thủy sản	11
1.3.2. Chính sách phát triển nuôi thủy sản ở Đông Nam Á.....	13
1.3.3. Những trở ngại chính để phát triển nuôi trồng thủy sản.....	16
1.4. Nuôi trồng thủy sản trên cả nước.....	18
1.5. Quy hoạch và nuôi trồng thủy sản ở Quảng Ninh	21
Chương 2: NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	24
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	24
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu	24
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu	24
2.1.3. Địa điểm nghiên cứu.....	24
2.1.4. Thời gian nghiên cứu.....	24
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	24
2.3. Phương pháp nghiên cứu	24
2.3.1. Phương pháp điều tra thu thập số liệu	24

2.3.2. Phương pháp thống kê và phân tích số liệu.....	25
2.3.3. Đánh giá hiệu quả của việc nuôi trồng thủy sản.....	25
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	26
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội của huyện Vân Đồn.....	26
3.1.1. Điều kiện tự nhiên, tài nguyên môi trường	26
3.1.2 Điều kiện kinh tế - xã hội	37
3.1.3. Đánh giá chung về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội ảnh hưởng đến NTTS của khu kinh tế Vân Đồn	46
3.2. Đánh giá hoạt động nuôi trồng thủy sản của huyện Vân Đồn, tỉnh Quảng Ninh Năm 2010.....	47
3.2.1. Quản lý nuôi trồng thủy sản	47
3.2.2. Hình thức nuôi	48
3.2.3. Đối tượng nuôi.....	49
3.2.4. Hiện trạng các khu vực giàu nguồn lợi hải sản tự nhiên	49
3.2.5. Dịch vụ cho nuôi trồng thủy sản.....	49
3.3. Đánh giá kết quả thực hiện qui hoạch nuôi trồng thủy sản giai đoạn 2003 – 2010	51
3.3.1. Xã Bản Sen	53
3.3.2. Xã Bình Dân	54
3.3.3. Thị trấn Cái Rồng	55
3.3.4. Xã Đải Xuyên	55
3.3.5. Xã Đoàn Kết	56
3.3.6. Xã Đông Xá.....	57
3.3.7. Xã Hạ Long	58
3.3.8. Xã Minh Châu	59
3.3.9. Xã Ngọc Vũng.....	60
3.3.10. Xã Quan Lạn.....	61
3.3.11. Xã Thắng Lợi.....	63
3.3.12. Xã Vạn Yên	64
3.4. Đánh giá hiệu quả nuôi trồng thủy sản	65
3.4.1. Đánh giá hiệu quả kinh tế.....	65
3.4.2. Đánh giá hiệu quả xã hội.	67
3.4.3. Đánh giá tác động môi trường.....	68
3.4.4. Đánh giá những thuận lợi và khó khăn của các hộ NTTS.....	70

3.5. Đề xuất giải pháp qui hoạch và phát triển nuôi trồng thủy sản giai đoạn 2010 – 2015 cho huyện Vân Đồn, tỉnh Quảng Ninh	73
3.5.1. Giải pháp khoa học và công nghệ.....	73
3.5.2. Giải pháp về thị trường.....	74
3.6.3. Khuyến ngư	75
3.5.4. Đề xuất giải pháp cho sản xuất NTTS.....	76
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ	80
TÀI LIỆU THAM KHẢO	83

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

As	:	Asen
BMP	:	Thực hành quản lý nuôi tốt hơn
BOD	:	Nhu cầu ôxi sinh hoá
Cd	:	Cadimi
COC	:	Nhu cầu ôxi hoá học
COD	:	Nhu cầu ôxi hoá học
DO	:	Hàm lượng ôxi hoà tan
DNNN	:	Doanh nghiệp nhà nước
ĐBSCL	:	Đồng bằng sông cửu long
GAP	:	Thực hành canh tác tốt
GHCP	:	Giới hạn cho phép
GPMB	:	Giải phóng mặt bằng
KKT	:	Khu kinh tế
KTQP-AN	:	Kiến thức Quốc phòng - An ninh
NK	:	Nhập khẩu
NTTS	:	Nuôi trồng thuỷ sản
Pb	:	Chì
QCVN	:	Quy chuẩn Việt Nam
QH	:	Quy hoạch
UBND	:	Ủy ban nhân dân
XDCB	:	Xây dựng cơ bản
XK	:	Xuất Khẩu

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Hiện trạng sử dụng đất của huyện Vân Đồn năm 2010.....	31
Bảng 3.2: Tổng hợp diện tích và sản lượng NTTS toàn huyện Vân Đồn năm 2010	52
Bảng 3.3: So sánh diện tích quy hoạch giai đoạn 2003 - 2010 và diện tích thực hiện NTTS năm 2010 xã Bản Sen	53
Bảng 3.4: So sánh diện tích quy hoạch giai đoạn 2003 - 2010 và diện tích thực hiện NTTS năm 2010 xã Bình Dân	54
Bảng 3.5: So sánh diện tích quy hoạch giai đoạn 2003 - 2010 và diện tích thực hiện NTTS năm 2010 thị trấn Cái Rồng.....	55
Bảng 3.6 So sánh diện tích quy hoạch giai đoạn 2003 - 2010 và diện tích thực hiện NTTS năm 2010 xã Đài Xuyên	56
Bảng 3.7: So sánh diện tích quy hoạch giai đoạn 2003 - 2010 và diện tích thực hiện NTTS năm 2010 xã Đoàn Kết	57
Bảng 3.8: So sánh diện tích quy hoạch giai đoạn 2003 - 2010 và diện tích thực hiện NTTS năm 2010 xã Đông Xá.....	58
Bảng 3.9: So sánh diện tích quy hoạch giai đoạn 2003 - 2010 và diện tích thực hiện NTTS năm 2010 xã Hạ Long.....	59
Bảng 3.10: So sánh diện tích quy hoạch giai đoạn 2003 - 2010 và diện tích thực hiện NTTS năm 2010 xã Minh Châu.....	60
Bảng 3.11: So sánh diện tích quy hoạch giai đoạn 2003 - 2010 và diện tích thực hiện NTTS năm 2010 xã Ngọc Vũng.....	61
Bảng 3.12: So sánh diện tích quy hoạch giai đoạn 2003 - 2010 và diện tích thực hiện NTTS năm 2010 xã Quan Lạn.....	62
Bảng 3.13: So sánh diện tích quy hoạch giai đoạn 2003 - 2010 và diện tích thực hiện NTTS năm 2010 xã Thắng Lợi.....	63
Bảng 3.14: So sánh diện tích quy hoạch giai đoạn 2003 - 2010 và diện tích thực hiện NTTS năm 2010 xã Vạn Yên	64
Bảng 3.15: Sản lượng, thu nhập bình quân/ ha diện tích NTTS năm 2010.....	65
Bảng 3.16: Đầu tư trung bình/ ha diện tích NTTS.....	66
Bảng 3.17: Lãi thuần trên một ha diện tích NTTS.....	67

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1: Biểu đồ so sánh diện tích quy hoạch và diện tích thực hiện	51
Hình 3.2: Những khó khăn chính trong hoạt động sản xuất NTTS	73

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Quảng Ninh là một tỉnh biên giới - hải đảo phía Đông Bắc Việt Nam được thiên nhiên ưu đãi với trên 250 km bờ biển, diện tích vùng nội thủy rộng 6000 km² và nhiều đảo lớn nhỏ che chắn phía ngoài. Biển Quảng Ninh có các yếu tố môi trường đặc trưng, biển lặng, nước có độ muối cao, độ trong lớn, môi trường sạch... thuận lợi cho sự sinh trưởng và phát triển của hầu hết các loài sinh vật biển, có thể nuôi được quanh năm với nhiều loại hải sản quý hiếm. Bên cạnh đó, Quảng Ninh còn có cửa khẩu Quốc tế, có cảng biển và nhiều đầu mối giao thông thủy bộ nên rất thuận lợi cho việc tiêu thụ sản phẩm nhất là hải sản tươi sống tạo cho Quảng Ninh trở thành tỉnh có tiềm năng lớn để phát triển nuôi trồng thủy sản không chỉ trên biển mà còn ở các ao hồ, ven sông và gần các vùng cửa biển.

Khu kinh tế Vân Đồn là một trong những khu vực có tiềm năng nuôi trồng thủy sản lớn của Quảng Ninh. Với hàng trăm hòn đảo lớn nhỏ tạo ra hàng chục nghìn hecta mặt nước ở các vụng, vịnh, tùng, áng kín sóng, có thể phát triển nuôi biển bằng hình thức lồng bè, rào chắn và giàn treo, diện tích bãi triều lớn có thể nuôi nước lợ và một phần diện tích ao hồ, đầm... nuôi nước ngọt.

“Quy hoạch nuôi trồng thủy sản mặn, lợ huyện Vân Đồn, tỉnh Quảng Ninh giai đoạn 2003-2010” được đưa vào thực hiện từ năm 2003 dưới sự tài trợ của dự án SUMA (Support to Brackish Water and Marine Aquaculture), chương trình hợp tác giữa chính phủ Việt Nam và Đan Mạch, giai đoạn 2001-2004. Quy hoạch đã được triển khai theo kế hoạch và đạt được những kết quả đáng kể. Tuy nhiên cùng với sự phát triển của không gian và thời gian, một số nội dung của quy hoạch chưa đạt được như nội dung quy hoạch đề ra.

Vì vậy, việc đánh giá lại quá trình thực hiện quy hoạch nuôi trồng thủy sản trên địa bàn huyện Vân Đồn là hết sức cần thiết. Kết quả đánh giá sẽ là tiền đề cho việc lập quy hoạch nuôi trồng thủy sản của huyện trong giai đoạn tiếp theo.

Với lý những lý do trên, được sự quan tâm của khoa Sau Đại học, trường ĐH Nông lâm Thái Nguyên, tôi tiến hành nghiên cứu đề tài: ***“Đánh giá kết quả thực hiện quy hoạch nuôi trồng thủy sản mặn, lợ của huyện Vân Đồn, tỉnh Quảng Ninh giai đoạn 2003-2010”***.